

Вторник, 8 септември 2015 г.

P8_TA(2015)0291

Разгръщане на потенциала на изследователската и развойната дейност в рамките на синята икономика за създаване на работни места и растеж

Резолюция на Европейския парламент от 8 септември 2015 г. относно разгръщане на потенциала на изследователската и развойната дейност в рамките на синята икономика за създаване на работни места и растеж (2014/2240(INI))

(2017/C 316/06)

Европейският парламент,

- като взе предвид съобщението на Комисията от 8 май 2014 г., озаглавено „Иновациите в синята икономика: реализиране на потенциала на нашите морета и океани за създаване на работни места и растеж“ (COM(2014)0254),
- като взе предвид Директива 2014/89/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. за установяване на рамка за морско пространствено планиране ⁽¹⁾,
- като взе предвид Директива 2008/56/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 2008 г. за създаване на рамка за действие на Общността в областта на политиката за морска среда (Рамкова директива за морска стратегия) ⁽²⁾,
- като взе предвид съобщението на Комисията от 6 октомври 2010 г., озаглавено „Водеща инициатива на стратегията „Европа 2020“ Съюз за иновации“ (COM(2010)0546),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 10 октомври 2007 г. относно „Интегрирана морска политика за Европейския съюз“ (COM(2007)0575),
- като взе предвид декларацията от Лимасол от 8 октомври 2012 г. за програмата за растеж и работни места за морския сектор и морското корабоплаване,
- като взе предвид съобщението на Комисията от 13 септември 2012 г., озаглавено „Син растеж: Възможности за устойчив растеж в морските дейности и корабоплаването“ (COM(2012)0494),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 13 май 2013 г. относно „План за действие за морска стратегия за района на Атлантическия океан. Осигуряване на интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж“ (COM(2013)0279),
- като взе предвид Зелената книга на Комисията от 29 август 2012 г., озаглавена „Познания за морската среда 2020 — от картографиране на морското дъно до прогнозиране състоянието на океаните“ (COM(2012)0473),
- като взе предвид своята резолюция от 2 юли 2013 г. относно Син растеж: подобряване на устойчивия растеж в морския сектор, морския транспорт и туризма на Съюза ⁽³⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 23 октомври 2013 г. относно познания за морската среда 2020 г.: подобряване на картографирането на морското дъно за целите на рибарството ⁽⁴⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 27 февруари 2014 г. относно конкретните действия в рамките на общата политика в областта на рибарството в посока развиване на ролята на жените ⁽⁵⁾,
- като взе предвид Регламент (ЕС) № 1291/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. за установяване на „Хоризонт 2020“ — рамкова програма за научни изследвания и иновации (2014—2020 г.) и за отмяна на Решение № 1982/2006/ЕО ⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ ОВ L 257, 28.8.2014 г., стр. 135.

⁽²⁾ ОВ L 164, 25.6.2008 г., стр. 19.

⁽³⁾ Приети текстове, P7_TA(2013)0300.

⁽⁴⁾ Приети текстове, P7_TA(2013)0438.

⁽⁵⁾ Приети текстове, P7_TA(2014)0178.

⁽⁶⁾ ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 104.

Вторник, 8 септември 2015 г.

- като взе предвид Регламент (ЕС) № 1292/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 294/2008 за създаване на Европейски институт за иновации и технологии ⁽¹⁾,
 - като взе предвид Решение № 1312/2013/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. относно стратегическата иновационна програма на Европейския институт за иновации и технологии (ЕИТ): приносът на ЕИТ за иновативна Европа ⁽²⁾,
 - като взе предвид становището на Европейския икономически и социален комитет от 15 октомври 2014 г. относно съобщението, озаглавено „Иновации в синята икономика: реализиране на потенциала на нашите морета и океани за създаване на работни места и растеж“ ⁽³⁾,
 - като взе предвид становището на Комитета на регионите от 3 декември 2014 г. относно съобщението, озаглавено „Иновации в синята икономика: реализиране на потенциала на нашите морета и океани за създаване на работни места и растеж“ ⁽⁴⁾,
 - като взе предвид съобщението на Комисията от 20 февруари 2014 г. относно „Европейска стратегия за по-голям растеж и повече работни места в сектора на крайбрежния и морския туризъм“(COM(2014)0086),
 - като взе предвид заключенията на Съвета по конкурентоспособността от 4 декември 2014 г., озаглавени „Укрепване на туризма чрез стимулиране на европейското културно, природно и морско наследство“,
 - като взе предвид заключителната декларация, приета на Конференцията на ООН по въпросите на устойчивото развитие („Рио + 20“), проведена в Рио де Жанейро, Бразилия, от 20 до 22 юни 2012 г.,
 - като взе предвид член 52 от своя правилник,
 - като взе предвид доклада на комисията по промишленост, изследвания и енергетика и становищата на комисията по заетост и социални въпроси и на комисията по рибно стопанство (A8-0214/2015),
- A. като има предвид, че понятието „синя икономика“ включва широк спектър от свързани с моретата и океаните икономически сектори, които могат да бъдат традиционни или установени и нововъзникващи, в това число рибарство, аквакултури, морски и речен транспорт, пристанища и логистика, туризъм, плаване за отпочиване с лодки и круизни кораби, корабостроене и кораборемонтни дейности, строеж на морски инсталации и опазване на крайбрежието, проучване и експлоатация на минерални ресурси, намиращи се в морето, експлоатация на енергия от вятъра и морска енергия (в морето) и биотехнологии;
- Б. като има предвид, че развитието на синята икономика следва да се съсредоточи върху устойчиви икономически дейности, които отговарят на нуждите на настоящите и бъдещите поколения и генерират просперитет за обществото;
- В. като има предвид, че развитието на синята икономика изисква силна интеграция на научните знания, които са в основата на научните изследвания и иновациите, и че свързаните със синята икономика научни и технологични области са много разнообразни;
- Г. като има предвид, че защитата и опазването на естествената морска среда са основно изискване за поддържането, подпомагането и развитието на синята икономика, и че жизнеспособните морски екосистеми са предпоставка за експлоатацията на ресурсите в моретата и океаните; като има предвид, че иновациите и устойчивостта следва да бъдат основни стълбове на синята икономика за генерирането на растеж и работни места;

⁽¹⁾ ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 174.

⁽²⁾ ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 892.

⁽³⁾ ОВ С 12, 15.1.2015 г., стр. 93.

⁽⁴⁾ ОВ С 19, 21.1.2015 г., стр. 24.

Вторник, 8 септември 2015 г.

- Д. като има предвид, че е налице сериозна липса на данни, информация и знания за моретата и океаните, техните ресурси и биоразнообразие, и за взаимодействията им с човешката дейност, както и за екологичните и кумулативните последици от тази дейност — текуща или предстояща — и че недостатъчните знания по тези въпроси силно ограничават устойчивото използване на въпросните ресурси и възпрепятстват иновациите и ограничават цялостния потенциал на моретата и океаните в контекста на бързо нарастващото световно население, поради което нашите морета и океани все повече ще се използват за храна, пространство, енергия и минерали и следователно има нужда от по-систематичен подход за тяхното устойчиво използване;
- Е. като има предвид, че морските екосистеми са крехки съсредоточия на биологично разнообразие, които са чувствителни към човешката дейност, и че става все по-важно да се получава и споделя точна информация за местоположението и площта на типовете местообитания, за да се улесни доброто управление, развитие и опазване на чувствителните зони;
- Ж. като има предвид, че пречките пред успеха на иновациите в синята икономика са свързани не само с недостига на научни познания, който университетите, предприятията и научноизследователските институции се стремят да преодолеят чрез авангардни научни изследвания, но също така се дължат, в значителна степен, на пречките пред финансирането от публични и частни източници;
- З. като има предвид, че потенциалът за експлоатация на морските ресурси с цел разработване на устойчиви възобновяеми енергийни източници би могъл да допринесе в значителна степен за стратегията на ЕС за енергийна сигурност, като намали зависимостта на държавите членки от енергийни източници извън ЕС;
- И. като има предвид, че устойчивото развитие на синята икономика може значително да стимулира растежа и икономическото развитие, както и създаването на работни места, особено за крайбрежните региони, най-отдалечените региони и островните държави, като същевременно се отчитат специфичните и разнообразни нужди и различията на всяка географска област;
- Й. като има предвид, че увеличаването на инвестициите за научни изследвания и иновации, свързани с моретата и океаните, може да бъде полезен инструмент за подпомагане на целите за икономическо, социално и териториално сближаване, за преодоляване на асиметриите и нарастващите различия между държавите членки, както и за укрепване на световната позиция на ЕС в областта на морската политика и на синята икономика (например чрез износ на екологични технологии), като има предвид значението на малките и средните предприятия (МСП) и на семейните предприятия за иновациите и работните места;
- К. като има предвид, че в дейностите на синята икономика трябва да се отчитат различните адекватни равнища на компетентност, а именно международното, европейското и равнището на държавите членки; като има предвид, че секторните приоритети за развитието на синята икономика могат да се различават в отделните държави членки, в зависимост, от една страна, от постигнатото съответно развитие на традиционни или установени сектори и, от друга страна, от съществуващите ресурси и потенциала за развитие на нововъзникващите сектори във всяка държава членка;
- Л. като има предвид, че възползването от възможностите за иновации в синята икономика изисква висококвалифицирана, образована и подходящо обучена работна ръка; като има предвид, че в момента съществува липса на професионални умения, която трябва да бъде преодоляна;
- М. като има предвид, че използването на потенциала на синята икономика не трябва да служи като претекст за подлагането на моретата и океаните на форми на неустойчива експлоатация на ресурсите и на модели на растеж, които са доказали своята нежизнеспособност, и че при експлоатацията на ресурсите на моретата и океаните трябва строго да се отчита необходимостта от осигуряване на добро управление и от опазване на тези ресурси, без да се нарушава равновесието на морските екосистеми и като се възстановят онези, които вече са увредени, например чрез използване на иновативни методи за справяне със замърсяването на моретата, особено с растящото количество пластмасови отпадъци, пластигломерати и разпадащи се пластмасови микрочастици, и рециклиране на отпадъците без изчерпване на ресурсите;

Вторник, 8 септември 2015 г.

- Н. като има предвид, че редица инструменти за управление на крайбрежната и морската среда се подпомагат от картографирането на морското дъно, включително планирането на проучвания за наблюдение чрез определяне на зоните, които е възможно да поддържат конкретно местообитание от интерес, или предоставянето на информация за подпомагане на определянето и планирането по екологично устойчив начин на проекти в морето, като например изграждане на кейове и яхтени пристанища, дейности за защита на бреговете, ветроенергийни паркове в морето и пресушаване на земи от морето;
- О. като има предвид, че в съответствие с член 190 от Договора от Лисабон и декларацията от конференцията „Рио+20“, принципът на предохранителните мерки и основаният на екосистемите подход следва да бъдат в основата на управлението на всички дейности, оказващи въздействие върху морската среда;
- П. като има предвид, че ЕС разработи и предложи набор от програми и насоки за регламентиране на дейностите и иновациите, свързани със синята икономика; като има предвид, че този набор следва да се оценява с оглед на конкретните му резултати в подкрепа на усилията, които полагат държавите членки и регионалните и местните органи за развитие на синята икономика;
- Р. като има предвид, че подкрепата за нова, устойчива синя икономика и развитието ѝ трябва да бъдат включени в политиката на ЕС за развитие, външната политика и политиката на Съюза за Средиземноморието, а африканските държави, граничещи със Средиземно море, източноафриканските островни държави в Индийския океан и островните държави, които са страни по споразумението за икономическо партньорство (СИП) между ЕС и АКТЬ, трябва да се разглеждат като партньори в усилията за създаване на устойчива синя икономика;
- С. като има предвид, че крайбрежните и островните общности и местните и регионалните органи са крайно необходими участници в обсъжданията относно потенциала на синята икономика и начина на неговото осъществяване;
- Т. като има предвид, че крайбрежните територии притежават особени характеристики, които ги обособяват и обуславят възможностите им за средносрочно и дългосрочно развитие;
- У. като има предвид, че европейските океани и морета са много разнообразни и варират от дълбините на Атлантика край Ирландия до дълбините на Черно море край Румъния, както и от студените морета в Арктика до топлите води на Средиземно море;
- Ф. като има предвид, че туризмът осигурява 5 % от БВП на ЕС, 12 милиона работни места и в сектора осъществяват дейност 2,2 милиона предприятия; като има предвид, че културният туризъм представлява почти 40 % от общоевропейския туризъм; като има предвид, че морският и крайбрежният туризъм съставляват една трета от всички туристически дейности в Европа и в тях са заети 3,2 милиона работници;
- Х. като има предвид, че според оценките към момента 3 % до 5 % от БВП на ЕС идват от морския сектор, той осигурява заетост на около 5,6 милиона души генерира 495 милиарда евро за европейската икономика;
- Ц. като има предвид, че към днешна дата се счита, че броят на молекулите в морето е значително по-голям от този на сушата и че те представляват невероятен потенциал за научни изследвания в областта на здравеопазването, козметиката и биотехнологиите;
- Ч. като има предвид значението на интегрираната морска политика като двигател за дейностите на синята икономика, особено когато става дума за комплексен отговор на всички предизвикателства, стоящи днес пред европейските морета;
- Ш. като има предвид, че в рамките на предишната Обща политика в областта на рибарството (ОПОР) групите за развитие на рибарството се оказали много полезен инструмент за създаването на заетост и блага и за социалното и териториалното сближаване, както и при вземането на решения и за активно участие в собственото им развитие;

Вторник, 8 септември 2015 г.

1. Отбелязва съобщението на Комисията, озаглавено „Иновации в синята икономика: реализиране на потенциала на нашите морета и океани за създаване на работни места и растеж“; отбелязва, че обхватът на това съобщение е ограничен и то не обхваща всички сектори, съставляващи синята икономика; призовава Комисията да възприеме интегриран и всеобхватен подход към предизвикателствата, свързани с иновациите и създаването на работни места в цялото разнообразие на взаимодействащи си сектори;
2. Призовава за конкретно и цялостно определение на синята икономика, което да обхваща всички секторни и междусекторни дейности, свързани с океаните, моретата, крайбрежните екосистеми, свързаните с тях хинтерланд и брегови зони, включително форми на пряко и косвено подпомагане; насочва вниманието към хоризонталното значение на иновациите за всички тези дейности, независимо дали са традиционни или нововъзникващи;
3. Изтъква необходимостта от стратегическо планиране на дейности в синята икономиката, преки методи на финансиране, определяне на приоритети и наличие на план за действие с цел насърчване на този сектор до 2020 г., включително конкретни идеи за механизми за сътрудничество и инвестиции в инфраструктура;
4. Настоятелно призовава държавите членки да извършат анализ и количествена оценка на обхвата на своите настоящи дейности в рамките на синята икономика и призовава за разработване на стратегия, която следва да обедини инициативите по отношение на всички сектори, свързани с морския сектор; призовава Комисията да извърши преброяване на многобройните проекти, които е финансирала в миналото и които са от значение за синята икономика, както и да предприеме всеобхватно проучване на значението и тежестта на синята икономика;
5. Подчертава, че моретата и океаните вече са подложени на значителен натиск вследствие на човешката дейност и страдат от свързаните с нея последици (замърсяване, изменение на климата и околната среда, прекомерна експлоатация на ресурсите, прекомерен риболов и т.н.), но въпреки това моретата и океаните все още съдържат важни резерви от екосистеми, които са недостъпни и следователно непокътнати; счита, че поради това синята икономика следва да опазва, възстановява и поддържа екосистемите, биологичното разнообразие, устойчивостта и производителността на моретата и океаните, включително услугите, свързани с морското биологично разнообразие и функционирането на екосистемите; счита, че принципът на предпазвателните мерки и екосистемният подход следва да бъдат в основата на синята икономика;
6. Подчертава важната роля на новите технологии в борбата с влошаването на състоянието на морските екосистеми, както и връзките между синята икономика и зелената икономика, особено по отношение на иновативните методи за почистване на моретата, в това число рентабилно рециклиране на увреждащата околната среда пластмаса;
7. Отбелязва, че едно по-добро разбиране на моретата и океаните, включително на морското дъно и на морските организми, заедно с оценки на въздействието върху околната среда, ще даде възможност за устойчиво използване на морските ресурси, като се подобрят научните основи, върху които се базират различните морски политики на ЕС;
8. Призовава Комисията, в тясно сътрудничество с държавите членки (след приключване на гореспоменатите научен анализ и преброяване), да направи оценка на финансовите нужди на синята икономика (секторни, регионални, национални и европейски), за да се реализират нейните устойчив растеж, развитие и потенциал за създаване на работни места, с особено внимание към регионите, които силно зависят от риболова, и като вземе предвид по-специално стартиращите предприятия, МСП и семейните предприятия;
9. Подчертава, че устойчивото развитие на синята икономика изисква повече инвестиции в знания и научни изследвания; изразява съжаление относно краткосрочното и дългосрочното въздействие, което оказва върху националните научноизследователски програми намаляването на публичните инвестиции в научноизследователската и развойна дейност; счита, че с цел подобряване на познанията за морската среда и нейния икономически потенциал, ЕС и държавите членки трябва да предоставят значително финансиране съгласно условия, които осигуряват приемственост и предсказуемост в дългосрочен план, като същевременно не застрашават финансирането на вече съществуващите и текущи програми;

Вторник, 8 септември 2015 г.

10. Настоятелно призовава Комисията да насърчава събирането на периодични, актуални научни данни за състоянието на морските популации както във, така и извън водите на ЕС, в сътрудничество с други международни организации; отново заявява мултидисциплинарния характер на мореплавателските и морските изследвания и подчертава значението на подкрепата за междусекторно начинание, което засяга различните сектори и дисциплини на мореплавателските и морските изследвания;
11. Настоятелно призовава за определянето на конкретни цели и срокове, за да се подобрят прозрачността, достъпността и оперативната съвместимост и хармонизирането на данните, отнасящи се както до морското дъно, така и до водния стълб и живите ресурси; призовава информацията за моретата и океаните да бъде предоставяна на обществеността, с цел насърчване на иновациите, като се гарантира, че няма разхишение на средства и дублиране на проекти; счита, че инвестициите в проекти за събиране на данни също така ще допринесат за производителността и по-големите иновации;
12. Призовава резултатите от публично финансираните научни изследвания да бъдат обществено достъпни, но да не бъдат използвани за търговски цели (за опазване на данните, които са от стратегическо значение за държавите членки) и този принцип да важи задължително за партньорите, които участват в изследователските програми на ЕС; призовава да се осигури свободен достъп до данните, подкрепящи резултатите на въпросните научни изследвания; призовава за инициатива на ЕС, която да насърчава частните дружества в морския сектор да споделят икономически нечувствителни данни за научноизследователски цели и настоятелно призовава Комисията да създаде възможно най-скоро информационната платформа за научни изследвания в рамките на „Хоризонт 2020“;
13. Призовава проектът за Европейска мрежа за наблюдение и данни за морската среда (EMODNet) изрично да включва в своя раздел за въздействието на човешката дейност проучването на данни, свързани с кумулативните въздействия, отпадъците в морето, шума в морето и разтворимите вещества, нарушаващи функционирането на ендокринната система;
14. Отхвърля бюджетните съкращения в Рамковата програма за научни изследвания „Хоризонт 2020“, предложени от Комисията;
15. Настоятелно призовава Комисията да извършва периодична оценка, за да влияе на изпълнението на програмата „Хоризонт 2020“ в секторите, свързани със синята икономика, и да публикува резултатите; подкрепя създаването на конкретно партньорство за морската индустрия в рамките на „Хоризонт 2020“ и призовава то да бъде включено в работната програма на „Хоризонт 2020“ за периода 2016 — 2017 г.; счита, че следва да се положат повече усилия за подобряване на връзката между научните изследвания и промишлеността при развитието на нови продукти и процеси, на растежа и работните места;
16. Изтъква, че държавите членки и регионалните органи играят ключова роля по отношение на развитието на синята икономика и настоятелно призовава Комисията да подкрепя и насърчава всички форми на сътрудничество между държавите членки и регионалните органи (за преодоляване на съществуващите слабости в тази сфера), като например инициативи за съвместно планиране, като включи също така морските клъстери, сектора на рибарството и местните общности; подчертава ролята на макро-регионалните стратегии като начин за преодоляване на споделените предизвикателства и за използване на общите възможности (напр. Стратегията за региона на Адриатическо и Йонийско море), и призовава Комисията и държавите членки да продължат да използват като основа успешни регионални проекти за научни изследвания (напр. BONUS);
17. Призовава сътрудничеството и партньорствата между държавите членки да допринасят за по-ефективното насочване на наличното финансиране чрез националните инструменти и инструментите на ЕС; подчертава, че при определянето на приоритетите следва да се вземат предвид прякото въздействие на финансирането върху синята икономика и прекия принос за синята икономика;
18. Подчертава интереса на държавите членки към разширяване на сътрудничеството с страните от Южното Средиземноморие и приканва държавите членки да считат синята икономика за допълнителна сфера на сътрудничество; насърчава форми на сътрудничество с държави извън ЕС (напр. Съюза за Средиземноморието, Организацията за Черноморско икономическо сътрудничество) и призовава Комисията да включи подкрепата за развитието на устойчива синя икономика като цел на политиката на ЕС за развитие;
19. Призовава Комисията да създаде благоприятни регулаторни и правни условия за инвестиране в енергия от възобновяеми източници в синята икономика и да представи ясна и стабилна рамка за подкрепа на научните изследвания, предприятията и правителствата, която ще даде възможност за увеличаване на инвестициите в иновативни проекти за развитие на енергия от възобновяеми източници;

Вторник, 8 септември 2015 г.

20. Подчертава, че европейските океани и морета са много разнообразни, поради което е от съществено значение Европейската комисия да не възприема универсален подход; обръща внимание на необходимостта от насърчаване на интегриран подход към различните сектори на синята икономика, въз основа на общи принципи като устойчивост, като се признават и зачитат особеностите и нуждите на различните региони и на приоритетите на различните държави членки и като им се окаже подкрепа в развитието на тези приоритети;

21. Призовава Комисията и нейните агенции да подкрепят държавите членки в разработването и изпълнението на национални и регионални стратегии за развитие на морската икономика;

22. Обръща внимание на отрицателната тенденция в развитието и на очевидното влошаване при някои от по-традиционните сектори на синята икономика (като например рибарството, корабостроенето, кораборемонтната дейност), особено в области, където те са функционирали като автентични опорни дейности, стимулиращи стопанската дейност нагоре или надолу по веригата, създаващи работни места и насърчаващи развитието; счита, че никоя стратегия на ЕС относно синята икономика не следва да забравя тези дейности и региони и следва да подчертае потенциала на иновациите и да се възползва от европейското ноу-хау (напр. реконструкцията на кораби) за обръщане на тенденцията на упадък;

23. Подчертава значението на морските изследвания и на засиленото сътрудничество по отношение на тези сектори между изследователите, между държавите членки и между регионите, с цел да се преодолеят съществуващите различия между държавите членки и географската концентрация в някои райони, да се повиши конкурентоспособността на крайбрежните райони и да се създадат качествени и устойчиви работни места на местно равнище;

24. Счита, че липсата на квалифицирани специалисти в различни дисциплини и в различни сектори на дейност — в това число изследователи, инженери, техници и работници — е съществена пречка за пълното реализиране на потенциала на синята икономика; твърди, че този дефицит е тясно свързан с увеличаващата се липса на ангажираност и инвестиции от страна на държавите членки в областта на науката и образованието, както и с липсата на признание за специалистите, с които те разполагат, особено що се отнася до държавите членки, които пострадаха най-много от икономическата криза, и следователно призовава за бързо обръщане на тези две тенденции; настоятелно призовава държавите членки и регионалните органи да инвестират в амбициозно социално измерение на синия растеж и грамотността в областта на морското дело, с цел да се насърчи обучението и достъпа на младите хора до морските професии; призовава Комисията и държавите членки да подкрепят както висшето образование, така и програмите за професионално и продължаващо обучение и да гарантират, че тези програми включват перспективите на синята икономика;

25. Настоятелно призовава държавите членки, регионалните органи, образователните институции и секторът да се координират, да създадат полезни взаимодействия и да определят междусекторни въпроси, свързани с научните изследвания в областта на синята икономика, с цел насърчаване на обучението и достъпа на младите хора до професии, свързани със синия растеж;

26. Счита, че за правилното развитие на синята икономика са необходими престиж на професиите, свързани с нея, и създаване на качествени работни места със съответните права, в това число права в областта на здравеопазването и безопасността за работниците от морския сектор, както и осведоменост относно тези права, за да се гарантира, че секторът продължава да бъде привлекателен; освен това счита, че тъй като синята икономика традиционно е била и все още е доминирана в голяма степен от мъже, сега е уместно ЕС да признае, че това е идеалното време за привличането на жените към тази икономическа ниша; настоятелно призовава Комисията и държавите членки да включат аспектите, свързани с пола, във всички етапи от развитието на синята икономика и да насърчават и повишават реалното участие на жените в него;

27. Настоятелно призовава Комисията да насърчава правата на работниците и да гарантира безопасни условия на труд във всички сектори на синята икономика — вече установени или нововъзникващи;

28. Призовава Комисията да събере и анализира данни, свързани с професионалното развитие в областта на морското дело на всички нива (от правото до инженерството и управлението на околната среда, от водолазните инструктори до моряците и морските техници), и да използва тези данни, за да проучи възможностите за работа на различни нива — традиционни, развиващи се и изцяло нови, които биха могли да се появят;

Вторник, 8 септември 2015 г.

29. Призовава Комисията да определи всички европейски фондове, които са на разположение за финансиране на дейностите в областта на синята икономика, и да ги обедини в единна платформа, която да бъде достъпна за гражданите; също така призовава Комисията да задели финансови средства за иновациите и синия растеж, за да се финансират фундаменталните научни изследвания, научноизследователската и развойна дейност, обучението, създаването на работни места, създаването на нови предприятия, МСП, социалните предприятия, кооперациите, образованието и чиракуването, намаляването на бедността в крайбрежните райони, развитието на биотехнологиите, транспортните връзки, енергийната взаимосвързаност, корабостроенето и кораборемонтните дейности, крайбрежния достъп до широколентови комуникации, защитата на околната среда и продажбата на иновативни продукти, услуги и процеси;

30. Счита, че инвестициите в синята икономика следва да се съсредоточат, наред с другото, върху „екоиновациите“, които не разчитат на изчерпаеми ресурси, върху ресурсната ефективност, върху кръговата икономика, опазването на природата, защитата на морската среда и бреговете, смекчаването на последиците от изменението на климата и приспособяването към тях, както и устойчивото използване на ресурсите (като се гарантира, че нивата на тяхната експлоатация в дългосрочен план не надвишават нивата на естественото им възстановяване); призовава Комисията да включи тези принципи в настоящите и бъдещите програми за подпомагане;

31. Призовава за създаването на подходяща финансова рамка за стимулиране на иновациите, устойчивото развитие на синята икономика и създаването на работни места, която да обедини, координира и улесни достъпа до наличните финансови инструменти — финансирането по структурните и инвестиционни фондове (Европейския фонд за морско дело и рибарство (ЕФМДР), Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР), Европейския социален фонд (ЕСФ), Кохезионния фонд), рамковата програма за научни изследвания, евентуалното създаване на бъдеща общност на знание и иновации (ОЗИ), насочена към синята икономика, Европейския фонд за стратегически инвестиции (ЕФСИ) и др.; изтъква, че инструментите следва да бъдат съобразени в по-голяма степен с нуждите на отделните участници — публични институции, местни органи, предприятия, особено МСП, неправителствени организации и др. — и че предлаганите възможности следва да бъдат широко рекламирани;

32. Изразява дълбоко съжаление във връзка със забавянията в планирането по отношение на ЕФМДР в някои държави членки;

33. Счита, че публичните инвестиции, особено в някои държави членки, играят решаваща роля за насърчаването на развитието и пълноценното използване на потенциала на синята икономика, като не се забравя ролята на частните инвестиции; подчертава, че инвестициите в синята икономика изискват съвкупност от проектни акценти — от инфраструктурни проекти до разнообразни, дребномащабни инвестиции в МСП, нуждаещи се от допълнителна помощ при достъпа до финансиране;

34. Подчертава, че промишлеността на сушата, подкрепяща синята икономика в морето, е жизненоважната връзка за осигуряване на морски иновации и призовава Комисията да осигури по-голяма подкрепа за промишлеността на сушата;

35. Призовава Комисията да подкрепи усилията на държавите членки да насърчават стратегии за интелигентна специализация с оглед създаването и използването на вериги на стойността, свързани с множеството разнообразни дейности на синята икономика; счита, че развитието на „кълстери“ или „хиперкълстери“ предполага активна роля на държавите членки за насърчаване на вътрешносекторните и междусекторните полезни взаимодействия; счита, че стратегиите за научни изследвания и технологично развитие в областта на морското дело могат първоначално да бъдат приложени пилотно и след това да послужат на синята икономика в по-широк мащаб като пример за най-добра практика;

36. Счита, че прилагането на стратегии, планове и програми, както и специфичното национално законодателство, могат да осигурят политическа и институционална рамка, която да е по-благоприятна за развитието на синята икономика в различните държави членки; подчертава, че тези стратегии, планове и програми, заедно със специфичното национално законодателство, следва да допринасят за хармонично и устойчиво взаимодействие между човешките дейности и морската и крайбрежната околна среда; подчертава значението на морското пространствено планиране за устойчивото и съгласувано развитие на морските дейности, като се вземат предвид интересите на всички засегнати сектори по справедлив начин, както и взаимодействията суша — море и интегрираното управление на крайбрежните зони; припомня Директивата за морското пространствено планиране, Рамковата директива за морска стратегия и интегрираната морска политика на равнище ЕС и на равнище морски басейни;

Вторник, 8 септември 2015 г.

37. Обръща внимание на значението на публичните дружества и на дружествата, чиито мажоритарен собственик е държавата, в области като търговското корабоплаване, управлението на пристанищата, секторът на корабоплаването и морските инсталации и съоръженията за укрепване на брега; отхвърля тенденцията да се поставя акцент само върху частния сектор и счита, че укрепването и модернизирването на публичния сектор може да е важна движеща сила за насърчаване на синята икономика;

38. Счита, че за да се гарантира устойчиво развитие на синята икономика, на равнище ЕС следва да има стремеж към по-добро интегриране и координиране на усилията и компетенциите, със съгласувани и последователни действия; призовава за обединяване на съответните агенции и разпръснатите компетенции, които вече съществуват, в една съществуваща агенция, имаща компетенции в областта на морското дело, като начин за укрепване на координацията, сътрудничеството и подкрепата за държавите членки при развитието и пълноценното използване на потенциала на синята икономика;

39. Счита, че крайбрежните и островните общности следва да участват пълноценно във всички етапи от развитието на синята икономика и че това е съществено условие за реализирането на потенциала на тази икономика по отношение на иновациите, заетостта, благоденствието и устойчивото развитие; признава потенциала и необходимостта от новаторски решения по отношение на разширяването на „плаващия град“;

40. Признава многообразието и спецификата на крайбрежните и островните общности и призовава за приемане на изключителни мерки за ефективно насърчаване на развитието на синята икономика в тези зони чрез намаляване на пречките пред инвестициите и създаване на благоприятни условия за растеж;

Секторни подходи

41. Призовава за засилване на подкрепата за модернизирването и устойчивото развитие на сектора на рибарството и на преработката на рибни продукти, насочени към създаването на по-висока добавена стойност, поставящи акцент върху дребномащабния риболов и имащи за цел увеличаване на селективността на риболовните уреди, намаляване на потреблението на енергия и намаляване на въздействието на риболова върху околната среда, наред с осигуряването на по-ефективни начини за борба срещу незаконния, нерегулиран и недеклариран (ННН) риболов; припомня, че картографирането и класификацията на местообитанията на ресурсите са от съществено значение за създаването на жизнеспособен, устойчив и добре управляван сектор на рибарството; подчертава, че научните данни, свързани с рибарството и формиращи основата за политическите решения, следва изцяло да бъдат оповестявани публично;

42. Призовава Комисията да предприеме необходимите стъпки за укрепване на ролята на групите за развитие на рибарството в рамките на новата обща политика в областта на рибарството (ОПОР), като им осигури повече ресурси, за да не се откажат да усъвършенстват своята роля и да насърчават подобно интертериториално сътрудничество;

43. Подчертава необходимостта от определянето и популяризирането на културни и природни забележителности; подчертава ролята, която имат „закрытите“ зони, за да се помогне на девствените райони да оцелеят, а на свръхексплоатираните зони на морското дъно да се възстановят, и по този начин да се допринесе за бъдещата устойчивост на нашите морета

44. Счита, че устойчивото развитие на европейските аквакултури изисква по-голяма подкрепа за научните изследвания и технологичното развитие за целите на развъждането на нови видове, по-специално местни видове, като се осигурява устойчиво снабдяване с фуражи, като се избягва изпускане, като се свежда до минимум въздействието върху биологичното разнообразие и се намалява въздействието на химически вещества и използването на медикаменти, както и в областта на разработването на нови или значително усъвършенствани продукти, така че да се осигури възможност за диверсифициране на производството и доставката на хранителни продукти и за подобряване на тяхното качество, като същевременно се повиши нивото на екологична сигурност; посочва, че точните познания в областта на батиметрията и състава на морското дъно са от съществено значение при избора на най-подходящите места за разширяване на местния сектор на аквакултурите, при оценката на техния абсорбционен капацитет и при моделирането на замърсяването, произтичащо от дейностите, свързани с аквакултурите;

45. Подкрепя включването на екологични критерии и на по-широки критерии за устойчивост в стандартите за производство и етикетирание, за да бъдат възнаградени отговорните производители и да се даде възможност на потребителите да направят по-добре информиран избор в хода на разширяване на този сектор; призовава за правилно регулиране, свързано с аквакултурите, и за мерки за намаляване на изменението на качеството на водата; призовава да бъде подкрепен преходът от традиционни методи за производство на аквакултури към биологични аквакултури;

Вторник, 8 септември 2015 г.

46. Счита, че стратегическият характер на търговското и речното корабоплаване продължава да се увеличава в сравнение с други начини за превоз на товари поради причини, свързани с потреблението на енергия и технически лесното преминаване към втечени нефтени газове (ВНГ); призовава за насочването на средства за подкрепа на иновациите в този сектор, с цел подобряване на енергийната ефективност, диверсификация на първичните енергийни източници и намаляване на вредните емисии;

47. Отново подчертава, че е необходимо да се предприемат незабавни действия в областта на морския транспорт с оглед на подобряване на ефективността и ускоряване на декарбонизацията на сектора, както и че развитието и използването на втечен природен газ (ВПГ) като по-чисто преходно гориво следва да се насърчава за този сектор;

48. Подчертава стратегическото значение на корабостроенето и кораборемонтните дейности и връзките им с други сектори, в това число стоманодобивната промишленост, търговското корабоплаване, рибарството и круизния туризъм; счита, че ако се заложи на технологични иновации и висока степен на специализация с потенциал за повишаване на добавената стойност, секторът би могъл да се озове в среда, характеризираща се с по-слаба международна конкуренция, със стремеж за обръщане на низходящата тенденция, в която се намира; твърди, че следва да се предоставят специфични помощи за възстановяване и модернизиране на корабостроителната и специализираната стоманодобивна промишленост в Европа, в различните им форми;

49. Призовава Комисията изцяло да преразгледа своята политика по отношение на европейската корабостроителна промишленост и твърдо подкрепя предоставянето на специална помощ, предназначена за възобновяването и модернизирането на корабостроенето в Европа;

50. Счита, че следва да се акцентира в по-голяма степен върху ролята на морето в туризма и върху неговата устойчивост; отбелязва, че европейският морски и крайбрежен туризъм е изправен пред конкуренция от трети държави; отбелязва, че ЕС следва да се възползва от културното си богатство, за да предложи устойчиви и висококачествени услуги в областта на морския и крайбрежния туризъм; счита, че културното наследство и морският и крайбрежният туризъм могат да имат характерна роля в привличането на повече потребители и предприятия чрез диверсификация на туристическото предлагане; подчертава положителния принос на културното наследство и на морския и крайбрежния туризъм за постигане на целите на Европа за устойчив икономически растеж и създаване на работни места; призовава за по-голяма подкрепа за МСП, които преобладават в сектора на водния туризъм, за да се гарантира, че съществуващите и новите работни места са устойчиви, с високо качество и целогодишни;

51. Подчертава, че от значение насърчаването на социално, икономически и екологично устойчиви форми на туризъм, които могат да представляват значителен източник на добавена стойност за морските зони;

52. Счита, че е наложително на подводното културно наследство да бъде отдадено полагащото му се място в рамките на синята икономика, особено поради факта, че съвременните общества могат да научат от подводното културно наследство например каква е била експлоатацията на морето в миналото, какви са били човешките реакции на изменението на климата и на повишаването на морското равнище, както и поради факта, че подводното културно наследство представлява туристически ресурс;

53. Подчертава факта, че макар Европейският съюз да продължава да бъде световен лидер в областта на синята икономика, международната конкуренция в този сектор е ожесточена и единствено равнопоставени условия на конкуренция на световно равнище могат да способстват за осигуряване и в бъдеще на устойчив растеж и за създаване на работни места в Европа в този комплексен сектор;

54. Счита, че проучванията относно влошаването на крайбрежните системи (замърсяване и загуба на биологично разнообразие), устойчивостта на екосистемите и тяхното възстановяване, ерозията на бреговете, намаляването на причините за появата ѝ и строежът на морски инсталации за опазването на крайбрежието (включително естествените решения, като например зелените инфраструктури) са ключови области на синята икономика, които придобиват все по-голямо значение в контекста на изменението на климата; призовава за по-голяма подкрепа на ЕС за тези области и за гъвкавост за зоните с особен крайбрежен профил и многократно засягани от бедствия, дължащи се на ерозия на бреговете;

Вторник, 8 септември 2015 г.

55. Изтъква, че енергията от моретата и океаните притежава голям потенциал от гледна точка на използването на местните ресурси, диверсификацията на енергийните източници и приноса за постигане на целите в областта на климата и енергията; подчертава, че енергията от възобновяеми морски източници е промишлен сектор на бъдещето и обръща внимание в тази връзка на значението, което има развиването на иновативни източници на чиста и на „синя“ енергия, като например енергията на приливите и отливите, енергията от морските вълни и осмотичната енергия, както посочва Комисията в своето съобщение от 20 януари 2014 г. относно синята енергия; посочва, че намиращите се в морето електропреносни мрежи между държавите членки са от голямо значение; подчертава, че е необходимо да се вземе предвид и да се проучва допълнително потенциалът на улавянето и съхранението на въглероден диоксид (CCS);

56. Подчертава, че при проучването и експлоатацията на енергийните ресурси от моретата и океаните трябва да се вземат предвид нуждите в областта на трансфера на технологии, особено по отношение на обучението на квалифицирани и висококвалифицирани работници, както и да се спазват строги критерии за екологична устойчивост; отбелязва потенциалния мултиплициращ ефект на тези дейности върху заетостта и свързаните дейности, както нагоре, така и надолу по веригата;

57. Подчертава важната роля на новите технологии, по-специално в борбата срещу влошаването на състоянието на морските екосистеми или при улавянето и съхранението на въглероден диоксид; призовава Комисията да продължи да анализира как технологията и придружаващата я инфраструктура за транспортиране на CO₂ по безопасен и разходоэффективен начин може да се прилага по икономически жизнеспособен начин;

58. Посочва, че разположението на генераторите на енергия, което е оптимално с оглед използване на синята енергия, като енергията от вятъра, вълните или слънчевата енергия, океанските течения, осмотичната енергия и преобразуването на топлинна енергия, може да зависи от редица фактори, в т.ч. дълбочина на водата, условия на морското дъно, океанографски характеристики и разстояние до брега; поради това счита, че хармонизирането на данните, събрани в рамките на различните национални програми в областта на батиметрията, характеристиките на морското дъно или вертикалното профилиране на океана, могат да подпомогнат избора на място и лицензионните условия за проектите за развитие на енергията от възобновяеми енергийни източници; подчертава също така, че по-нататъшните изследвания в областта на морските енергийни решения са задължителни, за да бъде възможно разработването на достъпни, разходо- и ресурсно-ефективни решения по отношение на енергийните технологии;

59. Счита, че за проучванията и експлоатацията на минерални ресурси в континенталния шелф се изисква постоянното участие на държавите, особено по отношение на информацията, определянето на зони, забранени за експлоатация на минерали, оценката на въздействието върху околната среда, анализа и свеждането до минимум на рисковете и упражняването на суверенитета; призовава Комисията да предложи и да актуализира неизчерпателен списък на морските дейности (напр. производство на електроенергия в морска среда, дълбоководен добив на минерални ресурси, експлоатация на пясък и чакъл от морето и др.), за които са необходими предварителни оценки на въздействието върху околната среда и оценки на социално-икономическото въздействие; призовава да се обърне внимание на повторната употреба и рециклирането на минерали като алтернативен вариант на дълбоководния добив и потенциала, свързан с тези дейности, за интеграция на научните познания, развойната дейност и трансфера на технологии;

60. Подкрепя координираното и сериозно участие на ЕС в Международния орган за морското дъно, за да се гарантира ефективна и предпазна регулаторна рамка по отношение на околната среда с цел предотвратяване на неблагоприятните последици от дълбоководното проучване и експлоатация на минерални ресурси, включително области от особен екологичен интерес, както и на обществените последици от дълбоководната експлоатация на минерални ресурси и биопроучвателна дейност за местните общности, и за да се гарантира пълна прозрачност на данните;

61. Счита, че свързаните с моретата и океаните биотехнологии представляват твърде разнообразен сектор, който, като цяло, разполага с огромен потенциал за откриване и прилагане на нови познания и за създаване на нови продукти и процеси с висока добавена стойност (нови материали, храни, фармацевтични съставки и др.); насочва вниманието към нуждите от образование и обучение, свързани с този сектор, които налагат държавите членки да поемат сериозно отговорност, съвместно с частния сектор, и да се осъществи международно сътрудничество в аналогичен всеобхватен мащаб;

62. Подчертава значението на социалния диалог и счита, че всички социални партньори, участващи в синята икономика, следва да бъдат представени; подчертава значението на консултациите със заинтересованите страни относно развитието на синята икономика като цяло, включително консултации с гражданското общество и с регионалните и местните органи;

Вторник, 8 септември 2015 г.

63. Решително подкрепя инициативата на Комисията, включена в нейното съобщение, за насърчаване на алианс на уменията и на център за знания и иновации в синята икономика;
64. Счита, че следва да бъде пуснат в действие пакет за морска безопасност „Ерика IV“ с цел предотвратяване на нови големи морски бедствия; счита, че с този пакет в европейското законодателство следва да се признаят екологичните щети, нанасяни на морските води;
65. Подчертава необходимостта от повишаване на осведомеността на гражданското общество за значението на морето като икономически, културен и социален ресурс, както и на ролята на научните изследвания и диалога за постигането на интегрирана устойчивост между заинтересованите страни и гражданите;
66. Счита, че моретата и крайбрежните ивици са ценен ресурс, който следва да формира един от стълбовете на политиката на ЕС за възраждане на промишлеността; отбелязва, че следва да се предприемат стъпки за съживяване на синята промишленост, като същевременно се подпомага съгласуваността на европейската икономика с устойчивото развитие, особено в регионите, в които този потенциал е маргинализиран в резултат на процесите на глобализация;
67. Счита, че обменът на информация и най-добри практики би могъл да допринесе за бързото и устойчиво развитие на сектора;

o

o o

68. Възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция съответно на Съвета и на Комисията, както и на държавите членки.
-